

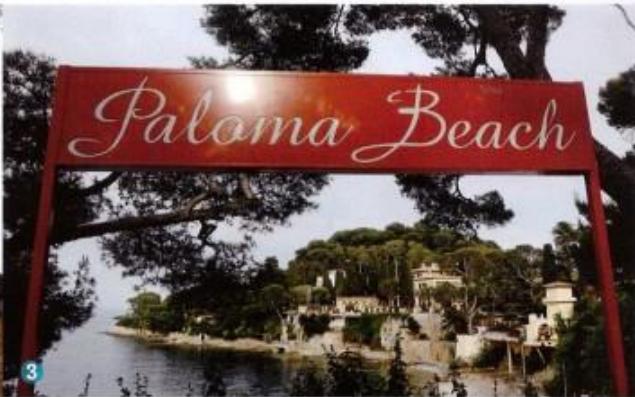
RUNDTUR I PROVENCE

**Fr-ranskē
følelser**

TEKST LASSE LÖNNEBOTN FOTO KRISTIN SVORTE

Provence er mer enn Nice, Cannes, strender og luksusyakter. Det er også sjarmerende landsbyer, gjestfrie mennesker og langsomt hverdagsliv. Samt små overraskelser langs veiene. »

1. Moustiers Sainte-Marie er som hugget inn i fjellene. 2. Frokosten hos Karin og Sydney var himmelsk... 3. Paloma Beach: Legg deg på stranda eller følg stien rundt halvaya. 4. Karin og Sydney forbereder kveldens fellesmåltid.

SOVE GODT

Disse hotellene valgte vi:

Hotel Ermitage i Saint-Tropez (www.ermitagehotel.fr), fra 130 euro pr rom med frokost.

Hotel Le Relais i Moustiers Sainte-Marie (www.lerelais-moustiers.com), fra 110 euro pr rom, frokost ikke inkludert.

Chambre d'hotes La Parare i Chateauneuf Villevieille (www.laparare.com), bevertet av svenske Karin og hollandske Sydney. Fra 133 euro per rom, frokost inkludert.

Hotel Welcome i Villefranche sur-Mer (www.welcomehotel.com), fra 125 euro pr rom med frokost.

Vi reiste utenom høysesong.

Sydney drev eget selskap. Ingen av oss savner det livet, sier Karin.

Fra hagen ser vi mot huset med tårn, to terrasser og et svømmebasseng. Rundt oss troner 100 år gamle oliventrær og timianbusker, friske blomster står med rak rygg. De fire gjesteromlene er alle originalt innredet med møbler hentet fra eksotiske reiser til Asia og Afrika. Karin og Sydney møttes på forretningsreise i Hong Kong, ble forelsket, giftet seg og var enige om at livet burde handle om mer enn å sitte på fly og å jobbe overtid.

– Da vi så huset var til salgs, tenkte jeg: «Det er for godt til å være sant», sier Karin.

Da var begge fremdeles i Hong Kong, men dro til Frankrike for å se på huset.

– Allerede ved dørstokken visste jeg at vi hadde funnet det vi lette etter. Karin var mer skeptisk, sier Sydney og smiler.

De fikk tilslaget og begynte på restaureringen. Hele tiden visste de at de ville drive overnattingsted, men det skulle bli et sted der gjestene ble tatt imot som venner – ikke kunder.

– Vi har ofte gruppemiddager, langbord med 10-12 personer. Da setter vi alltid gjestene sammen etter språkkunnskaper, slik at alle kan kommunisere med hverandre. Middagene har gitt oss flere gode bekjentskaper, og flere har kommet igjen og igjen, sier Karin og setter ned vinglasset.

– Men nå skal jeg vise dere rommene. Så kan dere slappe av, før vi sees til middag.

Oppholdet blir en sann fryd. Vi blir værende på La Parare i halvannen dag. Vi skulle gjerne ha vært der en uke.

MEN FLERE SVINGETE SMALE veier venter. Vi stanser i Villecroze, der grottene inni fjellet er som en hemmelig by, og der hagene med de små bekkekne og frukttrærne er som en invitasjon til piknik med jordbær og champagne.

Deretter kjører vi nordøstover og svinger oss opp til Peillon, en by med 80 innbyggere som ligger som en krempetopp på tuppen av fjellet. En dame banker et teppe ut av et vindu, en ung munk traver med bøyd rygg gjennom de smale

5

6

1. Den berømte strandtraseen i Saint-Tropez. 2. Ørneredet Peillon, med sine 80 innbyggere. 3. Det er enkelt å bo godt i de provenske småbyene. 4. Life is a beach. I allfall hvis du finner fram til perler som Paloma Beach. 5. Det stillelivet. Det lillelivet. 6. Veien er målet i Provence, da er blinkskuddsjansene mange.

KJØRE BIL I FRANKRIKE

Førerkort: Norsk førerkort gjelder.

Fartsgrense: 90 kilometer på riksvei, 110-130 kilometer på motorvei. Mange fartsmålere langs veiene.

Promillegrense: Nulltoleranse (0.05).

Fartsbøter: Politiet kan innkassere bøter på inntil 375 euro. Du må ikke gjøre opp fartsbøter på stedet. Ved tåke reduseres alle fartsgrenser til 50 km/t.

Mobiltelefon: Forbudt å snakke i håndholdt mobiltelefon (men det er det mange som ikke bryr seg om).

Bompenger: Avgifter for å kjøre på motorvei. Husk å ha en del euromynter tilgjengelig.

Viktige telefon-numre: Politi, ambulanse og brannmannskap har samme nødnummeret: 17.

Veistandard: Meget god.

Største utfordring: Mange kjører svært fort, og selv i de skarpe, svingete veiene. Kjøring i påvirket tilstand er heller ikke uvanlig.

brosteinsgatene. Det er som å sendes 200 år tilbake i tid.

– Det er ingenting som skjer her. Alt er helt stille og dødt. Likevel er vi en av de mest berømte landsbyene i Provence, sier restauranteier Laurent med et skjevt smil mens han vasker det ene utebordet det er plass til.

På neste etappe, på vei mot landsbyen **Eze** der vi skal trave gjennom middelalderske gater, gå forbi kunstgallerier og skjeve ostebutikker, skjer det noe. Ut av en rundkjøring, på vei opp en skråning, havner vi plutselig midt i en klyngje av veteranbiler, mellom sju og åtte i rekken. Foran oss får vi en rød Morgan og en Herbie-boble med «53» på sida. Bak vi en Jaguar kabriolet og en grønn Ford Mustang. Det er som om å befinner seg midt i et historisk bilopp.

– Hvor vi skal? Aner ikke, sier to karer i den første bilen da kortesjen tar et kort stopp.

– Vi følger bare etter de andre, sier de i bil nummer to.

– Monte Carlo! ropes det fra bil nummer tre.

*

OK, VI INNRØMMER DET. Vi svingte innom **Saint-Tropez**, vi måtte se stedet som Birgitte Bardot skapte. Der yachtene er på størrelse med høyhus og miniskjørtene mindre enn fyrstikkkesker, der Lady Diana danset barfot i gatene bare dager før dødsulykken i Paris i 1997. På den sagnomsuste havnerestauranten Senequier er cigarforingen som vanlig høy. Med champagneflasker oppstilt, dyre dresser og colgatesmil på hvert bord. Her er det ikke sjeldent at det bestilles champagneflasker til 20.000

kroner, bare for å sprute alt sammen.

Men Saint-Tropez utenfor høysesongen er noe annet. Da senker roen seg også her, og pensjonistene på torget kan kaste petanquekulene i fred uten å bekymre seg for ulingen fra barene. Så er det alltid gøy å se rekken av luksuriøse biler som sklir fram langs havna; en Bentley der, en Aston Martin her. Vi glante på en rød Ferrari Enzo der andre ikke leet et øyelokk, vi så med åpen munn på en Uber Combo der andre giespet.

Så lærdommen er; besøk gjerne Saint-Tropez for et innblikk i en hinsides verden.

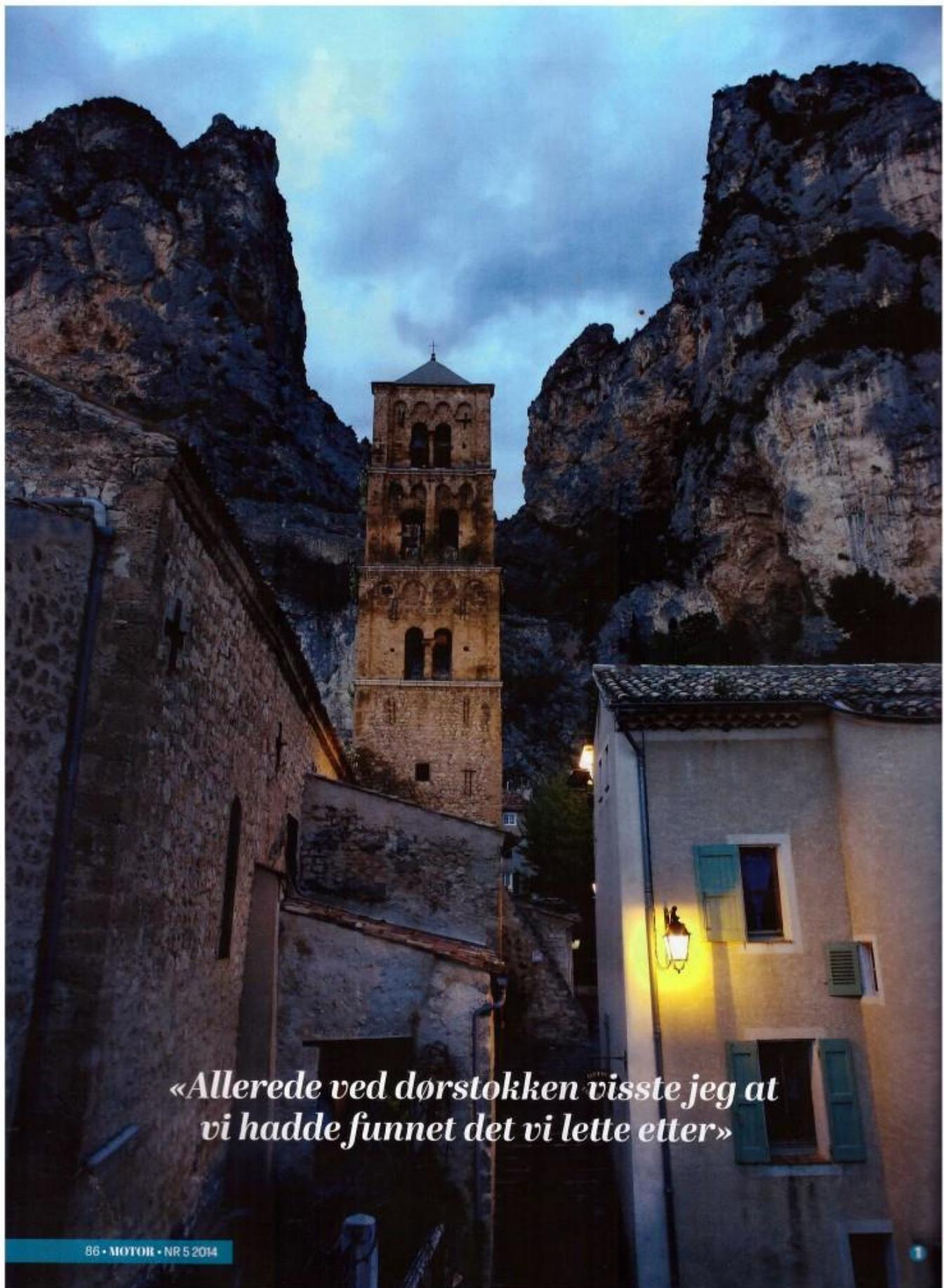
Den mer nøytralne virkeligheten, slik de fleste av oss kjenner og liker den, fant vi i Paloma Beach, på halvøya **St. Jean Cap Ferrat**, rett øst for Nice. Der parkerer du uproblematisk helt ned ved havna og følger gangstien rundt spissen av halvøya. På en strand møter vi en italiensk familie på fire.

– Vi bor i Torino, men har feriehus utenfor Nice. Vi elsker å komme hit til Paloma Beach, sier mor Saida.

Barna leker på stranden. Når yngste-mann Alessandro (1) får øye på kameraet stiller han seg i en yogaliknende positur, med beina og hendene i bakken.

– Han er en posør, sier far Massimo og ler. – Altså en ekte italiener.

Når kvelden senker seg kjører vi til **Villefranche sur-Mer**, 15 minutter unna, der havnekafeene er befolket av gjester i hvite bukser og sommerlige kjoler, nippende til cocktails mens de skuer utover havna. Her ser livets bekymringer ut til å være fraværende. Hvis Saint-Tropez var en nybakt lottomillionær, er Villefranche som en gammel venn du ikke har sett på lenge: Blid, harmonisk og avslappet. ☀

*«Allerede ved dørstokken visste jeg at
vi hadde funnet det vi lette etter»*

1. Bedagelige og behagelige Moustiers Sainte-Marie. 2. Italienske Alessandro (1) leker på stranda ved Villefranche sur-Mer. 3. I Villecroze fant vi en slags edens hage... 4. ... og på vei til Eze havnet vi midt i et følge av veteranbiler. 5. Lukten av svidde kreditkort fytle gatene i Saint-Tropez. 6. Huskatten finner roen hos Karin og Sydneys «chambre d'hotes» i Chateauneuf Villevieille.

ID

DET ER NESTEN SÅ DU HØRER lyden av vinkorker som åpnes. Vi har forlatt motorveien, tatt inn på D952, passert vinranker og epletrær, stirret utover elva Lac de Sainte-Croix og funnet fram til landsbyen på toppen av fjellet: **Moustiers Sainte-Marie**.

Her går en bistroinnehaver og feier fortauet, en katt passerer dovent foran de rosa steinhusene og duften av lavendel danser under neseborene. Vi er kommet til det stille, saktegående livet, det Provence vi håpet eksisterte. Ahh...

– Velkommen, sier en stemme idet vi går inn en dør.

– Vi har fikset rom med balkong og utsikt over dalen, kan det falle i smak? fortsetter herren med bart på **Le Relais**, hotellet som ligger omtrent oppå et fossefall.

Visst kan det falle i smak. Vi går opp trappen, inn på rommet, åpner balkongdøra og møter en sol som kler seg i kveldsrød kjole. Vi henger over rekksverket og speider utover det vakre landskapet.

Og der! Der hørte vi det igjen.

«Poff». Nok en vinkork som ble åpnet.

DET ER DE SOM sier at Provence bør nytes om våren. Og det er de som sier at Provence handler om gin og tonic-beitet fra Cannes og Nice til Monte Carlo. Men la det være klart: Det sør-franske landskapet kan like godt oppleves i oktober som i april eller mai. Og det virkelige Provence – det Provence der du senker pulsen, trekker inn den friske luften og møter restauranteiere som behandler deg som en gammel venn – det nytes best via bakveiene. Av motorveien, inn stikkveiene, forbi vinranker og valnøttrær, opp bratte og svingete veier, til svimlende utsiktspunkter og fjelltopper.

Slik finner du fram til de mange sjarmrende landsbyene, som middelalderske St. Paul de Vence, grottene i Villecroze, stillheten i Moustiers, ørneredet i Peillon, idyllen i Villefranche sur-Mer og smågatene i Eze – alle innen få timers avstand. Et av våre første stopp var hos vertskapet Karin og Sydney på La Parare i landsbyen **Chateauneuf Villevieille**. Her ble vi bortskjemt fra første stund.

– Kan vi bjuda på et glas rosé efter bilturen? sier svenske Karin når vi ankommer La Parare, et såkalt chambre d'hotes, en fransk variant av bed & breakfast. Her driver Karin stedet sammen med sin nederlandske mann, Sydney.

Like etter kommer de ut i hagen med fire glass rosévin. Det er slik de gjør det her, setter seg ned og blir kjent med gjestene. Senere på kvelden blir vi også invitert på en fellesmiddag inni huset fra 1600-tallet, som minner om et ærverdig gods.

– Vi har funnet en ny mening i livet. Vi har drevet her i ti år nå. Det er blitt et livsprosjekt. Jeg jobbet i finans og

Provence

REISEFAKTA

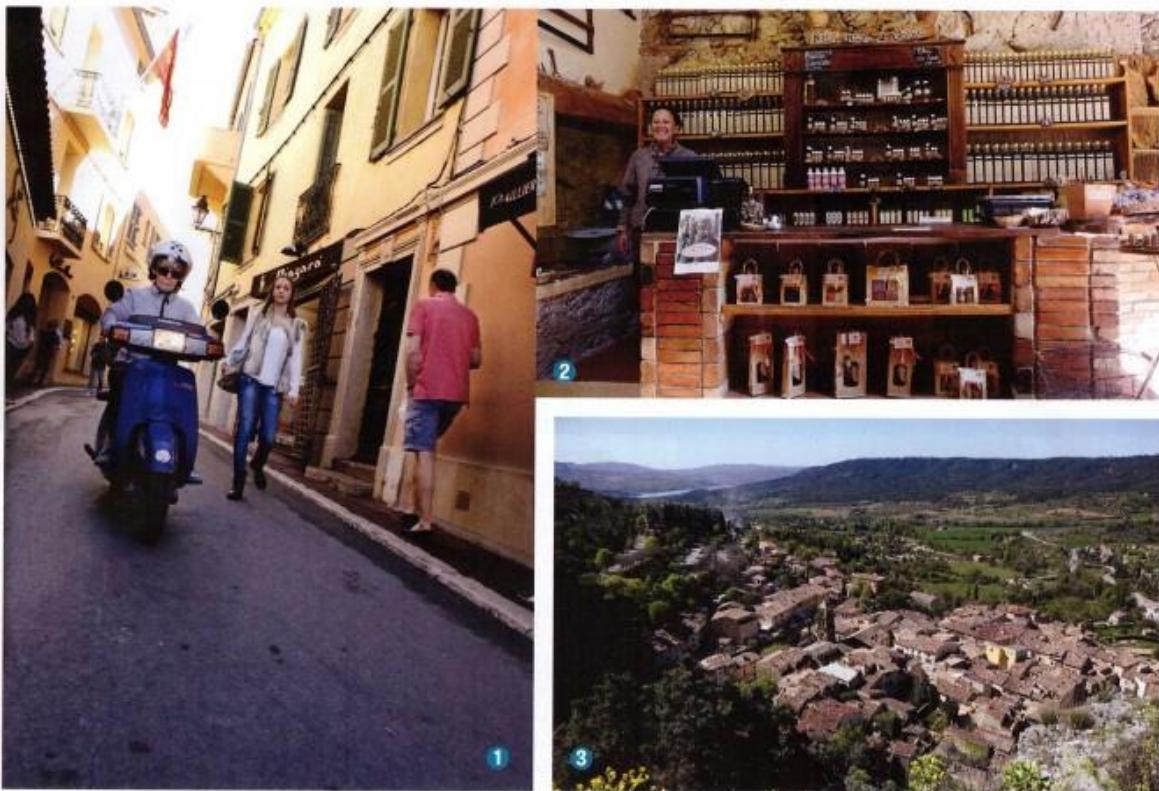
Reiserute: Vi kjørte fra Nice til Saint-Tropez. Videre gikk turen nordøstover mot Parc Naturel, landsbyen Villecroze, forbi daler Lac de Sainte-Croix og mot Moustiers Sainte-Marie. Dagen etter kjørte vi videre til Chateauneuf Villevieille, og siste dagen til Peillon, deretter Eze, Paloma Bea og til slutt til Villefranche sur-Mer.

Valuta: Euro

Klima: I Provence er det steken varmt midt på sommeren, men mer behagelige sommer-temperaturer (pluss/minus 20) april/mai og oktober/november. Reiser du utenom sommermånedene er det færre turister.

Prisnivå: Stor forskjell mellom høysesong (mai-august) og lavsesong, særlig på hotellene. Også flere restauranter i Provence skr opp prisen om sommeren. Til gjengjeld holder de fleste hotelle og restauranter høy standard.

Økonomi: Også Frankrike er berørt av de siste års finanskris med stigende arbeidsledighet og generell omsetningssvikt. Men turistnæringen i Provence har klart seg noenlunde bra.

1. Sjarmerende smug preger småbyene. 2. I olivenbutikken Le Souquet i Moustiers Sainte-Marie. 3. Moustiers Sainte-Marie sett fra fjelltoppene over byen.

Det er bare å gi ham en varm klem.

TILBAKE I MOUSTIERS Sainte-Marie, byen med 600 innbyggere, med olivenproduksjon, blomsterdekorerte vinduer og keramikkverksteder. Her drikker de sin Perrier og spiser sin tarte i all bedagelighet. Til sommeren skal turister igjen invadere stedet og antallet innbyggere firedobles,

slik det gjør i sommernånedene, men Moustiers er og blir den samme, gamle. Med sine små nisjebutikker og kunstgallerier. Ikke noe jáleri, ingen souvenir-sjapper eller kjedekrater.

Heldigvis. For landsbyer som denne, og 153 andre, har dannet en organisasjon for Frankrikes vakreste landsbyer, med mål om å bevare det autentiske og styre unna

masseturismens mørke sider. Derfor er Moustiers et levende lokalsamfunn og ikke et museum. Med mennesker som setter seg ned og slår av en prat, selv om de driver en bistro og har et levebrød å tenke på.

Og idet vi skulle ut til kveldens middag, hørte vi den igjen. En velkjent lyd.

«Poff!»
Nok en flaske ble åpnet.

TRE ALTERNATIVE KJØRETURER MED START I NICE

I boka «Drives of a lifetime, 500 of the world's most spectacular trips» får Provence fyldig omtale.
Her er tre turer som anbefales, alle med start i Nice:

1. Kjør forbi Antibes og Cannes mot Aix-en-Provence. Sving opp i bølgelandskapet som kalles Luberon og Vaucluse – her finnes noe av det hyggeligste av hva Provence kan by sine veifarende: Småbyer som Gordes, Apt, Bonnieux, Lourmarin, Cadenes og Roussillion, flere beliggende på små topper i landskapet.

2. I nærheten av Saint-Tropez, ved Ramatuelle, ligger Europas triveligste campingplass, Les Tournelles. Her kan du leie hytter i alle størrelser og området er et fantastisk utgangspunkt for utflykter med bil. En dagstur til Cassis med sine berømte

kalksteinsklipper er å anbefale. Port Grimaud er rivieraens svar på Venezia. Og pittoreske Antibes er sjarmerende med Picasso museum og Grimaldis slott. Ved Plages Lescalet er det vakre stier til fots i flere retninger langs det asurblå havet. Pakk med piknikkurven med ost, brød og en flaske vin.

3. Kjør til landsbyen Breil sur Roya og padle på elven Roya. I dette området finnes det flere koselige landsbyer i fjellsidene, med gode restauranter og fantastisk natur – og på toppen av Mont Gros har du storslagen utsikt utover dalen. Et eldorado for sykkelentusiaster.

3

4

An advertisement for Valentino. At the top, the word "VALENTINO" is written in large, bold, serif capital letters. Below it, the number "26" is printed. A photograph shows a man and a woman standing at a dark doorway. The woman is wearing a white dress and a red handbag, while the man is in a blue shirt and white pants. They are looking towards the interior of the building. The exterior wall is light-colored with a window above the doorway.

5

NR 5 2014 • MOTOR • 85

